

EMMA CARROLL

GEHEIMEN VAN DE VUURTOREN

*Londen, 1941. Tijdens een bombardement
raakt Olivia haar zus kwijt. Zij vindt een
geheimzinnig briefje en gaat op zoek...*

Emma Carroll

GEHEIMEN VAN DE VUURTOREN

Vertaald door Marije Kok

KokBoekencentrum Uitgevers – Utrecht

Voor Claire B. en Emma S.,
die me hielpen met een verhaal dat niet
het mijne was om te vertellen.

Hoofdstuk 1

We waren halverwege het bioscoopjournaal toen de luchtaanval begon. Het was een vrijdagavond in januari rond zes uur en we zaten klaar voor de film *Het teken van Zorro*. De hele maand lang had de Luftwaffe ons al aangevallen; het regende bommen boven Londen. Dus dat ze ons juist nu niet gewoon even een páár uurtjes met rust konden laten, zorgde ervoor dat ik een nog nét iets grotere hekel aan de Duitsers kreeg.

Het uitstapje naar de bioscoop was een idee geweest van mijn zus Sukie, zoals bijna alles dat was. We konden die avond allemaal wel wat lol gebruiken, want na het avondeten dat we vlak daarvoor naar binnen hadden gewerkt, was het een wonder dat we nog leefden.

‘Het lijken wel hersenen,’ had mijn achtjarige broertje Cliff gezegd. Hij tilde het deksel van de pan op om de inhoud aan ons te laten zien. Waarschijnlijk was het gewoon gehakt met aardappelpuree, maar met mams gerechten wist je het maar nooit, zeker niet met de maaltijden die je zelf moest opwarmen wanneer ze tot laat moest werken. En Cliff was dol op smerige details. Hij was zo’n jongen die korstjes van zijn knie pulkte, gewoon om te zien wat eronder zat.

‘Nou, jij hebt niet eens korstjes op je knieën, Olivia,’ zei hij ooit tegen me, alsof er niets ergers bestond. Dat klopte, ik las liever boeken dan dat ik over straat rende. Ik zag dat

ook niet echt als een zwakte, eigenlijk.

Maar dat vreselijke avondmaal moesten we natuurlijk wel opeten. Niemand gooide eten weg tijdens een oorlog, zelfs niet als je maaltijd leek op hersenen. Je kneep gewoon je neus dicht en nam een hap, waarna je snel een glas water achteroversloeg. Na afloop zei Sukie, die de oudste was en dus de leiding had, dat we wel een uitstapje hadden verdiend. Zelf had ze de film vorige week al gezien samen met een vriendin.

‘Hij is de kers op de taart. Jullie zullen hem allebei geweldig vinden!’ dweeptte ze terwijl we ondertussen overal in huis de verduisteringsgordijnen dicht trokken. En toen plagend tegen mij: ‘Kop op. Het gaat leuk worden!’

Mensen zeiden vaak tegen me dat ik een ernstig gezicht had, omdat ik er altijd somber en bedachtzaam uitzag, net als mijn vader. Volgens mij bedoelden ze gewoon dat ik niet zo knap was als Sukie, maar dat vond ik niet erg want ik was trots op mijn grote zus, niet jaloers. Want ze was van binnen al net zo mooi als van buiten – dat vond iedereen.

‘Zo beter?’ Ik plakte een stralende glimlach op mijn gezicht, zodat Sukie kon zien hoe geweldig ik het vond om uit te gaan, en dan vooral samen met haar.

De laatste tijd zagen we haar nog nauwelijks. Ze had sinds kort een penvriendin en deed verschrikkelijk geheimzinnig wanneer er brieven voor haar arriveerden met het poststempel ‘Devon’ erop. We hadden allemaal wel zo’n vermoeden met wie ze schreef: onze buurvrouw Gloria had een jonger zusje dat in Devon woonde. Queenie heette ze, en ze was negentien jaar. Volgens Sukie was het de nieuwste rage om een penvriendin te hebben.

En zoals het altijd ging bij Sukie, ging ze er helemaal in op;

elke avond na haar werk schopte ze haar kantoorscheenen uit en verdween naar haar slaapkamer om te schrijven. Het was niet hetzelfde als toen we brieven naar pap hadden gestuurd, toen we elk een eigen zinnetje hadden mogen opschrijven op het officiële blauwe legerpapier. Nu deed Sukie haar slaapkamerdeur dicht. Dit waren háár brieven – van haar en Queenie. Ik vroeg me regelmatig af wat ze elkaar te zeggen hadden dat zo geheimzinnig was en zo veel tijd in beslag nam.

Zodra we onze jassen hadden aangetrokken en onze gasmaskers van het haakje in de gang hadden gehaald, waren we klaar voor de bioscoop. Het was een koude, natte avond, dus we hadden onszelf van top tot teen ingepakt in wollen mutsen en sjaals. Cliffs wanten, die met een koordje door zijn jas waren geregen, hingen slap aan het einde van zijn mouwen, en in een poging me aan het lachen te krijgen wapperde hij ermee alsof het vleugels waren.

Ik was zo opgewonden dat het niet eens bij me opkwam om te vragen waarom Sukie mijn moeders beste groenge-ruite jas had dichtgeknoopt, in plaats van haar eigen jas. Haar haar zat ook anders, gekruld als dat van een filmster, en ze droeg knalrode lippenstift. Zo zag ze er een stuk ouder uit dan zeventien. Ze leek zelfs wel een beetje op mama – de mama van voor papa was gestorven, die haar haren had gekruld, make-up had gedragen en nog gewoon vertrouwen had gehad in Engeland.

★★★

Tegen de tijd dat we in de bioscoopzaal aankwamen, werden de lichten al gedimd. We hadden nog maar net onze stoelen

gevonden – rij K, zacht fluweel dat prikte in je knieholtes – toen de grote, bordeauxrode gordijnen piepend openzwaaiden.

Eerst kwam het bioscoopjournaal. Alle filmvertoningen begonnen zo, met vijf minuten nieuws uit binnen- en buitenland. Het was allemaal heel optimistisch, met een opgewekte Engelse stem die ons vertelde dat alles goed zou komen, ook al lieten de filmbeelden ons platgebombardeerde huizen en slagvelden zien.

Met mijn kin op mijn hand keek ik gretig naar het scherm dat zich vulde met grote witte letters en het woord ‘Pathé’.

Op dat moment sprong Sukie overeind.

‘Blijf hier,’ fluisterde ze tegen ons. ‘Als ik over twee minuten niet terug ben, dan zien we elkaar weer in de foyer wanneer de film afgelopen is.’

En zomaar ineens verdween ze.

‘Ze moet vast naar de plee,’ zei Cliff op veelbetekenende toon. ‘Dat avondeten zal wel niet helemaal goed zijn gevallen.’

‘Jij bent echt walgelijk, weet je dat?’ antwoordde ik zonder mijn blik los te maken van het scherm. Het journaal toonde nu beelden van mannen in RAF-uniformen die over een vliegveld liepen. Meteen moest ik aan pap denken.

In augustus vorig jaar hadden we een telegram van het ministerie van Oorlog ontvangen met de boodschap dat paps vliegtuig boven Frankrijk uit de lucht was geschoten. Zes lange maanden waren verstreken, waarin ik elke dag wel iemand van mijn familie had horen huilen en mijn moeder steeds verdrietiger en magerder was geworden. Het lukte me niet meer een volledige nacht door te slapen. De meeste nachten sliep ik überhaupt nauwelijks.

‘Ga op zoek naar het licht,’ had pap altijd gezegd wanneer ik het moeilijk had.

En dat probeerde ik ook. Hij was voor zijn land gestorven, zeiden de mensen. Hij was een held. De beelden die ze op het nieuws lieten zien, hielpen me geloven dat dat waar was, en terwijl ik luisterde naar wat een geweldig goed werk ‘onze jongens’ deden, voelde ik mezelf zwellen van trots.

Het journaal van vanavond schakelde over van de RAF-mannen naar een stad ergens in het buitenland – ik kreeg niet mee waar. Op de beelden waren hongerig uitziende mensen te zien die in de rij stonden voor eten, aan beide kanten geflankeerd door soldaten. Er lag sneeuw op de grond. De mensen in de rij droegen stervormige lapjes stof op hun jassen.

Terwijl ik keek, maakte mijn trots plaats voor een ongemakkelijk gevoel. De stem van de nieuwslezer – zo vrolijk en opgewekt – paste totaal niet bij wat ik zag. Deze mensen waren niet alleen hongerig: ze waren *báng*. Ik zag aan hun gezichten hoe wanhopig ze waren, en opeens voelde ik me vreselijk schuldig over alle ophef die wij hadden gemaakt over ons avondeten.

Plotseling stopte de film. De lichten in de zaal gingen aan.

Knipperend met mijn ogen keek ik naar de mededeling op het scherm:

LUCHTAANVAL GAANDE.

VERLAAT HET THEATER ALSTUBLIEFT ONMIDDELLIJK.

GA NAAR DE DICTSTBIJZIJNDE SCHUIKELDER.

‘Hè, wat stom,’ zei ik en ik reikte naar mijn jas en gasmasker. ‘Kom op, Cliff, we kunnen maar beter op zoek gaan naar Sukie.’

De mensen begonnen de zaal uit te stromen, al ging het niet bepaald snel. Overal om ons heen klapten stoelzittingen met een bons weer terug omhoog. Jassen werden uitgeschud, hoeden op hoofden gezet. Er werd ook redelijk wat geklaagd.

‘Moeten we ons geld terugvragen?’ vroeg Cliff.

‘Wat?’ Ik was nog steeds half met mijn gedachten bij die arme mensen uit het journaal. ‘O, dat vragen we wel aan Sukie. Hier, houd mijn hand vast.’

We baanden ons zigzaggend een weg door de mensenmassa in de richting van de foyer. Pas toen drong de ernst van onze situatie tot me door. Terwijl ik steeds bezorgder begon te worden, zei ik tegen mezelf dat dit niet anders was dan alle andere luchtaanvallen – en die kwamen tegenwoordig bijna elke dag voor. De meeste actie vond plaats in de buurt van de havens; op Fairfoot Road, waar wij woonden, zagen we de luchtaanvallen eerder als een bron van ergernis die je midden in de nacht dwong je bed te verlaten en een ijskoude schuilkelder in te duiken.

In de foyer waren de lampen uit. Het enige wat ik kon zien waren de contouren van de voordeuren en de kassa net daarvoor. De ruimte begon vol te stromen met mensen – maar onze zus was nergens te bekennen.

‘Ze kan toch niet nog steeds op de wc zitten?’ Cliff’s hand voelde plakkerig in de mijne.

‘Ze is vast haar neus aan het poederen,’ zei ik met een overtuiging waar ik zelf niets van geloofde. ‘Je hebt zelf gezien hoe ze zich heeft opgetut voor vanavond.’

‘Ze lijkt precies op mam.’

‘Ja, omdat ze mams beste jas aanheeft, daarom.’ Ik tikte zenuwachtig met mijn voet. ‘O, kom op, Sukie.’

Toen de laatste paar mensen vanuit de zaal de foyer inkwamen, leek de sfeer om te slaan. Mensen begonnen te rennen en persten zich de menigte in, die zich verdrong voor de uitgang van de bioscoop.

‘Niet duwen!’ riep een man, alsof hij de leiding had. ‘We halen jullie er allemaal uit, maar blijf alstublieft rustig!’

Ik greep Cliffs hand nog steviger vast, onzeker over wat ik moest doen: op Sukie blijven wachten of met de rest naar de dichtstbijzijnde schuilkelder gaan? Iemand scheen met een zaklamp op de vloer zodat mensen konden zien waar ze liepen. Maar toen ging de zaklamp ook uit. Een vrouw gilde, en hoewel niemand anders meedeed, kon je voelen dat de paniek zich opbouwde.

Ik haalde diep adem, in een poging kalm te blijven. ‘Blijf hier, Cliff. Ik ga op zoek naar –’

Er belandde een zware hand op mijn schouder. ‘Hé, jullie daar.’ Het was de man die de leiding had. ‘Wat staan jullie hier te treuzelen?’

Ik probeerde het uit te leggen: ‘Mijn zus zit op het toilet.’

‘Dat heb ik zojuist gecheckt. D’r is niemand meer binnen behalve wij, liefje.’ De tweede stem was van een vrouw.

Twee paar handen duwden ons naar de deur. Voordat ik ze van me af kon schudden, stonden we al buiten op de stoep. Meteen werd ik overspoeld door kabaal en de geur van vuur. Ik voelde een steek van pure, ijskoude angst. Hoog in de lucht gleden de lichtbundels van zoeklichten kriskras door de duisternis. Nu al hoorde ik het vage gebulder van onze kanonnen terwijl de Duitse vliegtuigen dichterbij kwamen, en ik vocht tegen de drang om mijn armen beschermend over mijn hoofd te slaan.

‘Ik vind het niet leuk, Olivia,’ mompelde Cliff.

Ik vond het ook niet leuk. En wat nog erger was: totdat we Sukie vonden was ik de grote zus, de verantwoordelijke. Dat was ook behoorlijk alarmerend.

‘Maak je geen zorgen,’ zei ik tegen hem. Stom om te zeggen, maar het was het enige wat in me opkwam. ‘Waar-schijnlijk zit Sukie al in de schuilkelder op ons te wachten.’

We haastten ons achter de laatste paar achterblijvers aan de straat over. Inmiddels waren de wegen zo goed als verlaten. Op de hoek stond een man van de luchtbescherming verwoed naar ons te zwaaien, de witte strepen op zijn uniform vaag zichtbaar in de duisternis.

‘Schiet op!’ riep hij. ‘Wat staan jullie daar te treuzelen? Dit is geen theekransje!’

Met Cliffs hand nog steeds in de mijne stak ik de weg over. Gelukkig was daar al het metrostation waar het krioelde van de mannen, vrouwen en wat kleine kinderen, die door de ingang liepen met zakjes boterhammen en kussens onder hun armen. Te midden van de menigte stond een vrouw van de Vrijwillige Vrouwenbond in haar marineblauwe uniform te gebaren dat mensen door mochten lopen.

‘Kom op, jullie twee,’ zei ze toen ze zag dat Cliff en ik alleen waren. Ik was blij dat een volwassene de leiding nam. ‘Er staan cake en bordspelletjes klaar, dus het zal vanavond een flink feestje worden daar beneden!’

Cliff, die dat helemaal niet slecht vond klinken, reikte naar haar hand, waarbij hij de mijne losliet. Hij liep maar een paar stappen voor me, achter de aardige VVB-mevrouw aan de trap af naar beneden. En ik wierp nog één snelle, laatste blik over mijn schouder. Vanwege een geluid. Een gevoel. Iéts.

En daar stond Sukie, in paniek om zich heen kijkend. Van opluchting begonnen mijn knieën te knikken.

‘Sukie!’ schreeuwde ik, terwijl ik als een bezetene naar haar begon te zwaaien. ‘Hier ben ik!’

Maar ze rende weg van de schuilkelder. En snel ook – sneller dan ik haar ooit had zien rennen – haar armen pompten heen en weer langs haar lichaam. Ze draaide zich niet om en vertraagde ook haar pas niet. Ik denk dat ze me niet eens had gehoord.

De man van de luchtbescherming begon te schreeuwen. ‘Bom! Ga liggen!’ Hij wierp zichzelf op de stoep.

Ik was niet snel genoeg. Er klonk een veelbetekenend gefluit... Een spookachtige stilte... en toen een *klabam*, toen de bom op slechts een paar honderd meter afstand insloeg.

De grond onder mijn voeten beefde. De lucht werd uit mijn longen gezogen, waardoor ik naar adem hapte en achteruit strompelde, al lukte het me op de een of andere manier om op mijn benen te blijven staan. Glas verbrijzelde, bakstenen kwamen naar beneden, vliegtuigen vlogen ronkend verder. De wereld tolde om me heen. Heel even wist ik niet meer waar de lucht was.

Terwijl het stof optrok, leek de mist in mijn verblufte hoofd dat ook te doen. Een meter of twintig verderop zag ik mijn zus. Ze hinkte een beetje en ze was een van haar schoenen verloren, maar ze rende nog steeds in een rap tempo bij me vandaan.

‘Sukie!’ gilte ik gefrustreerd. ‘Wacht! We zijn hier!’

Ze was naar ons op zoek, ik wist het zeker, en haar kenende zou ze daarbij geen rekening houden met haar eigen veiligheid. Ze zou buiten blijven, net zolang tot ze ons had

gevonden. Dat maakte me doodsbang. Cliff zou zich wel redden in de schuilkelder met de VVB-mevrouw. Het belangrijkste was nu om Sukie te pakken te krijgen.

Ik ontweek de man van de luchtbescherming, die wanke-
lend overeind krabbelde, en rende achter mijn zus aan. De man riep me iets na, maar ik kon niet verstaan wat.

‘Sukie! Wacht op mij!’ riep ik, terwijl mijn gasmasker tegen mijn heup stuiterde.

Maar de afstand tussen ons was te groot. Heel even kwam er een onnozele, willekeurige gedachte bij me op, over hoe mooi haar haar nog steeds zat terwijl het tegen mams groene jas aan sloeg. Toen een steek van paniek. Ik zou haar nooit inhalen. Ik kreeg een steek in mijn zij. Zelfs hinkend op één schoen was ze nog steeds te snel voor me.

Dit deel van de straat was al zwaar getroffen. De lucht was dik van het stof en de rook, waardoor ik vreselijk begon te hoesten. Aan beide zijden van de weg, die vol kraters zat, zag ik zwartgeblakerde, schimmige winkelpuien. Gebroken glas dat uit de ramen was geblazen knarste onder mijn voeten en overal stroomde water. Mijn oren tuitten. En tegelijkertijd voelde ik me licht in mijn hoofd, alsof dit alles niet echt was – alsof ik naar een film zat te kijken waarin ik zelf meespeelde.

Maar de vliegtuigen bleven komen. *Woesj*. Stilte. Je kon de seconden aftellen. En dan *BAM* als er een bom insloeg. Ik was boos op mijn eigen slappe benen omdat ze niet sneller gingen, maar uiteindelijk moest ik wel stoppen. Voorovergebogen hapte ik naar adem. Verderop begon Sukie ook eindelijk te vertragen. Gelukkig.

Pas toen zag ik waarom.

Uit een steegje kwam een man tevoorschijn die ik niet

herkende. Hij was lang, met gladgekamd haar, en droeg een regenjas die met een ceintuur strak om zijn middel was dichtgeknoopt. Hij zag er doornat uit, alsof hij zojuist door een rivier was gewaad om hier te komen. Sukie liep recht op hem af en schudde zijn hand. Verbaasd bleef ik midden op straat staan.

Waar was ze mee bezig?

Ze waren nu aan het praten, maar het zag er niet uit als een gezellig gesprekje over het weer, aangezien ze hun hoofden dicht bij elkaar hielden en de man steeds over zijn schouder keek. Hij gaf Sukie een papiertje, waarna hij haar hand vastpakte en er met beide handen in kneep.

Was ze dan toch niet naar ons op zoek geweest? Het zag er in elk geval niet zo uit.

Het enige wat ik wist was dat ze ons plotseling in de bioscoop had achtergelaten, en dit was dus de plek waar ze naartoe was gegaan – niet naar het toilet of het metrostation, maar naar een jongeman. Dat was waarschijnlijk ook de reden waarom ze zich helemaal had opgetut. Ik wist niet of ik nu moest lachen of in tranen moest uitbarsten.

‘Sukie!’ riep ik weer.

Ze draaide zich om. Een vreemde blik flitste over haar gezicht. Terwijl de man zich terugtrok in de schaduwen, hinkte Sukie hoofdschuddend naar me toe.

‘Je had me niet moeten volgen!’ Ze klonk woest. Angstig. Daardoor begon ik ook bang te worden. Ik greep de mouw van haar jas vast; nu ik haar had gevonden, liet ik haar niet meer los. Er scheerden meer vliegtuigen door de lucht en ze wierp een bezorgde blik omhoog. ‘O, nee! Op de grond!’

Een angstaanjagende *klabam* wierp me voorover op mijn

knieën. Overal om me heen hoorde ik het geluid van ruiten die uit hun sponningen barstten. Een tweede bom sloeg in met een *bam*. Vlak bij me knalde er iets zwaars tegen de grond. Ik dook ineen, te bang om te kijken.

Een minuut ging voorbij, of misschien was het wel een uur. Ik was te gedesoriënteerd om er zeker van te zijn. Toen het me uiteindelijk lukte om mijn hoofd op te tillen en om me heen te kijken, zag ik dat de straat bedekt was met glas en water – een gesprongen waterleiding doorweekte alles als een fikse plensbui. Sukie was nergens te bekennen. Het gepiep in mijn oren was oorverdovend. Waar eerder nog winkelpuien waren geweest, was nu niets meer dan een rokkende hoop puin.

Ik probeerde overeind te komen. Maar plotseling was er geen straat meer om op te staan. De lucht vulde zich met gegil en de afschuwelijke stank van verbrand haar. De hemel werd vlammend wit. Ik voelde hoe ik door de lucht geslingerd werd. Hoger en hoger, alsof het nooit zou ophouden. Er was geen lucht om in te ademen. En toen viel ik weer naar beneden, heel hard en heel snel.

Ik kan me niet meer herinneren hoe ik weer op de grond neerkwam.

Een luchtaanval, een onverwachte ontmoeting en haar moeders jas... Dat is het enige wat Olivia zich kan herinneren van de avond waarop haar zus Sukie verdween. Nadat ze wakker wordt in het ziekenhuis, worden zij en haar broertje van het onveilige Londen geëvacueerd naar Budmouth Point, een dorpje aan zee. Daar komen ze terecht bij Ephraim, de stille en mysterieuze vuurtorenwachter. Maar wat verbergt Ephraim voor hen? Wat is er gaande in het kleine dorpje? En heeft het geheimzinnige briefje uit Sukies jas er iets mee te maken?

‘Dit aangrijpende verhaal laat zien hoe een kleine groep mensen licht kan laten schijnen in donkere tijden.’

- THE TIMES

‘Carroll combineert toegankelijke geschiedenis met een schitterend verhaal en personages om van te houden.’

- THE SUNDAY TIMES

NUR 283

9 789026 623240

KokBækencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT